

Sorsformálók Sikeres roma férfiak története

„Annyira kergettem az álmaimat, hogy sikerült is elérnem őket.”

Minden embernek, legyen az idős vagy fiatal, szüksége van példaképekre, hétköznapi hősökre, követendő mintákra, akikkel azonosulni képes, akiknek a szavai és a tettei motivációt adnak, és arra sarkallják, hogy a legjobbat hozza ki magából. Céltudatos, eltökélt emberekre, akik tehetségük, szorgalmuk, kitartásuk és óriási munkabírásuk révén sikereket értek el, eredményeiken túl pedig a családjuk és a közösségük iránti elkötelezettségük által is kiemelkednek. Különösen nagy szükség van ilyen példaképekre a roma közösségekben, ahol egy-egy személy, egy-egy sikertörténet kapaszkodót nyújthat, követendő példát jelenthet a fiatalabb generáció számára.

Négy évvel ezelőtt a roma lányok, nők motiválását célozva a Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért (KINCS) „Roma nők egymás közt” című kötetében tizenkét olyan különleges roma nőt mutatott be, akik mertek változtatni, tehetségüket, és eredményeiket használva pedig folyamatosan tevékenykednek a cigányságért. A sikeres romák bemutatását folytatva a KINCS gondozásában megjelent interjúkötet ezúttal tizenkét roma férfi életébe nyújt betekintést, akik hivatásukban kimagasló eredményeket értek el, holott születési helyük és generációs előzmények alapján az élet talán más utat szánt számukra. A Sorsformálók – Sikeres roma férfiak című kötetben a zene, a tánc, az előadó- és képzőművészet (Farkas András operaénekes, Farkas Zsolt zenész-táncos-koreográfus, Mező Misi énekes, Nyári Oszkár színész-rendező, Kunhegyesi Ferenc festőművész) kiemelkedő tagjai mellett a közigazgatásban dolgozó szakemberek (Sztojka Attila roma kapcsolatokért felelős kormánybiztos, Ökrös Oszkár nemzetközi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár, Sörös Iván főosztályvezető), Balogh Győző János görögka-

tolikus lelkész, Szénási József szerkesztő-riporter, Pisont István labdarúgó, valamint Antal István, a Mathias Corvinus Collegium Roma Tehetség programjának igazgatója, a KINCS elnöki tanácsadója szóval meg. Mindegyikük kendőzetlen őszinteséggel beszél a megpróbáltatásairól, ugyanakkor arról az elhivatottságról és motivációról is, amely mindvégig munkált bennük.

A 216 oldalas kötet szereplői igen változatos családi és társadalmi háttérrel, valamint ennek megfelelő identitással rendelkeznek, így a berögződött előítéleteket is képesek feloldani. Az interjúalanyok többségét születésüktől fogva erős roma identitás jellemzi, de vannak olyanok is, akiknél ez csak idővel, a munkájuk hatására mélyült el. Egyes szereplők családjában erősen, másoknál kevésbé meghatározóak a kulturális szokások, hagyományok. Vannak olyanok, akik roma nőt vettek feleségül, de olyanok is, akik vegyes házasságot kötöttek. Az egyik interjúalany 6 éves koráig a magyar nyelvet sem ismerte, a másinak a szülei vezető beosztásban dolgoztak, de bemutatkozik olyan roma férfi is, akinek az édesapja Kossuth-díjas művész volt. Mindegyik történet más. Többségük az iskola, majd a pályakezdés éveit alatt napszámosként, asztalosként, autószerelőként, mentőként, vendéglátóként dolgozott, de olyanokról is olvashatunk, akik jó módon éltek, aránylag stabil, kiszámítható közegben nőttek fel. Volt olyan interjúalany, akinek egyenes útja vezetett a diplomáig, de olyan is, aki többször újrakezdte, s – mint Szénási József, az MTVA szerkesztő-riportere megfogalmazta – „addig kergette az álmaikat, ameddig sikerült is elérni azokat.” Függetlenül azonban attól, hogy a családjuk tehetős volt vagy szegény, az oktatási pályájuk göröngyös vagy sima, a karrierjük sikerekkel vagy csalódások-

kal kezdődött, mindegyikük sikeres pályát tudhat magáénak, személyes ambíciói mellett pedig a roma-magyar kapcsolatok javítását, a sztereotípiák és kirekesztés leküzdését, valamint a roma kultúra és identitás megerősítését is fontosnak érzi.

A KINCS gondozásában megjelent interjúkötet több szempontból is hiánypótló: egyrészt olyan hús-vér embereket mutat be, akik küzdelmes életútjuk által reményt és motivációt tudnak nyújtani mindenki számára, továbbá képesek megváltoztatni azokat az előítéleteket, amelyek az elmúlt években sokat tompultak, de még mindig jelen vannak. Különösen ajánlott olvasmány ez a roma fiatalok számára, akik olyan emberekről hallhatnak, akik bár hozzájuk hasonlóan hátrányból indultak, szorgalmuk és kitartásuk révén jelentős eredményeket értek el, s ezáltal bebizonyították, hogy az embereket nem a származásuk, hanem a tetteik és az eredményeik határozzák meg. Nem utolsó sorban pedig a roma témában megjelenő könyvek repertoárját is bővíti, amely a tár-

sadalomtudományokkal foglalkozó szakemberek, és társadalomtudományok iránt érdeklődő olvasók számára is hasznos lehet.

Az interjúk izgalmasak, a személyes történetek bemutatása mellett pedig komoly társadalmi kérdéseket feszegetnek. Az interjúkötet ugyanakkor azért is különleges, mert egy sikeres, roma származású férfi, Antal István, a Kopp Mária Intézet elnöki tanácsadója szerkesztette, amelyben ő maga is megosztja a történetét. Hitelességét pedig tovább erősíti, hogy a kötet szereplőiről a Prima Díjjal és Nemzetiségekért Díjjal kitüntetett Kunhegyesi Ferenc roma festőművész készített illusztrációt, akinek a története szintén megismerhető a kötetből.

A Sorsformálók – Sikeres roma férfiak történetei című interjúkötet elérhető a KINCS e-könyvesboltjában:

ekonyv.koppmariaintezet.hu

Sorsformálók

Sikeres roma férfiak története

A kötet elérhető a KINCS
e-könyvesboltjában:
ekonyv.koppmariaintezet.hu

KINCS

KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT